

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»
Факультет гуманітарної та економічної освіти
Кафедра педагогіки вищої школи

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ДОСЛІДЖЕННЯ
(найменування навчальної дисципліни)

підготовки здобувачів
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
(вказати рівень вищої освіти)
спеціальності 011– Освітні, педагогічні науки
(шифр і назва спеціальності)
за освітньо-науковою програмою

Освітні, педагогічні науки
(назва освітньої програми)
мова навчання українська

Розробники:

Фатальчук С.Д. – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки вищої школи

Рецензенти:

Гаврилова Л.Г. – доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри теорії та практики початкової освіти Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»;

Сипченко О.М., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри педагогіки вищої школи

Протокол № 1 від «27» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри Топольник Я.В.
(ПБ)

Погоджено групою забезпечення спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

Керівник групи забезпечення С.А.Саяпіна
(ПБ)

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

«28» серпня 2020 р.

протокол № 1

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КОМПОЗИЦІЯ НАУКОВОГО ТЕКСТУ ДИСЕРТАЦІЇ

Назва

Кількість кредитів	6
Рік підготовки, семестр	1 2
Компонент освітньої програми	обов'язковий
Викладач	Фатальчук С.Д. – доцент кафедри педагогіки вищої школи, кандидат педагогічних наук, доцент
Контактна інформація	s-fatalchuk@ukr.net
Консультації	Кожну п'ятницю місяця, 13.00. – 14.00.
Анотація навчальної дисципліни	<i>Об'єкт вивчення</i> – науково-дослідна діяльності у галузі освіти. <i>Предмет вивчення</i> – методологія, методи, форми і способи застосування інформаційно-комп'ютерних технологій в сучасних системних наукових дослідженнях.
Опис навчальної дисципліни	<i>Мета навчальної дисципліни:</i> опанування здобувачами вищої освіти системою знань про методологічну базу дисертаційних досліджень, логіку, основні елементи, етапи, методи наукової та науково-педагогічної роботи; формування компетентностей щодо здійснення наукового дослідження та забезпечення поглибленої теоретичної та технологічної підготовки до написання науково-дослідницьких робіт з урахуванням сучасних вимог до рівня і якості наукових досліджень. <i>Програмні компетентності:</i> <i>Загальні компетентності (ЗК)</i> ЗК 1. Здатність проектувати й здійснювати комплексні дослідження на засадах системного наукового світогляду, сформованих знань із філософії наукової діяльності та соціокультурних проблем. ЗК 5. Здатність дотримуватись етичних норм у професійній діяльності. ЗК 8. Здатність до володіння культурою наукового дослідження в галузі освіти; використання у дослідженні новітніх інформаційно-комунікаційних технологій. <i>Спеціальні компетентності (СК)</i> СК 1. Здатність конструювати концепцію науково-педагогічного

дослідження і розробляти методичні рекомендації щодо впровадження одержаних результатів дослідження у галузі 01 Освіта.

СК 2. Готовність здійснювати освітню й науково-дослідницьку діяльність на основі гуманістичного світогляду і глибокого проникнення в суть педагогічних явищ і процесів із залученням широкого кола наукових джерел.

СК 8. Уміння пристосовувати навчальну програму та навчальні матеріали до конкретного освітнього контексту.

Ключові слова: наукове дослідження, технологія, інформаційні технології, наукове пізнання, метод, методологія, академічна доброчесність, інформаційна культура, бази наукових даних тощо.

Очікувані результати навчання:

ПРН 5. Дотримуватися основних норм, прийнятих науковою спільнотою, з урахуванням міжнародного досвіду спілкування; здійснювати особистісний вибір у морально-ціннісних ситуаціях, що виникають у професійній сфері діяльності.

ПРН 6. Формулювати мету професійного і особистісного розвитку, оцінювати власні потенційні можливості, реальність обраних способів і шляхів розв'язання поставлених завдань.

ПРН 7. Користуватися нормативно-правовими і програмно-методичними документами, що визначають роботу в науковій установі та закладі освіти; визначати мету інноваційної діяльності, обґрунтовувати необхідність внесення запланованих змін у наукову роботу; впроваджувати інноваційні прийоми в педагогічному процесі з метою створення умов для ефективної мотивації до навчання студентів (учнів).

ПРН 8. Формулювати концепцію наукового дослідження, визначати етапи проведення експериментальної роботи; організувати інформаційний пошук, самостійний відбір і якісну обробку наукової інформації, емпіричних даних та їх інтерпретацію; організувати дослідницьку роботу з узагальнення педагогічного досвіду освітнього або виховного закладу, освітньої структури тощо; проектувати, організувати й оцінювати реалізацію етапів педагогічної експериментальної роботи з використанням інноваційних технологій.

ПРН 12. Застосовувати програмні засоби і мультимедіа у науково-педагогічній діяльності та наукових дослідженнях; аналізувати й систематизувати результати досліджень засобами інформаційних технологій.

Матеріали та ресурси:

Рекомендована література

Основна

1. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети

поширення серед молодих вчених: кол. моногр. / за заг. ред. Н.Г. Сорокіної, А.Є.Артюхова, І.О. Дегтярьової. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2017. 169 с. 2.Буйницька О.П. Інформаційні технології та технічні засоби навчання: навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів Київський університет ім. Б. Грінченка. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 240 с. 3.Вихрущ В. О., Козловський Ю. М. Методологія та методика наукового дослідження: підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2020. 336 с. 4. Гуревич Р.С. Кадемія М.Ю. Інформаційно-телекомунікаційні технології в навчальному процесі та наукових дослідженнях: Навчальний посібник для студентів педагогічних ВНЗ і слухачів інститутів післядипломної педагогічної освіти. Кадемія -Вінниця: ООО „Планер”, 2015. 366 с. 5. Дубасенюк О.А. Методологія та методи науково-педагогічного дослідження: навч.-методичний посібник. Житомир: Полісся, 2016. 256 с. 6. Козловський Ю. М. Методологія педагогічного дослідження: навч. посібник.Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2018. 196 с. 7. Хриков Є.М. Методологія педагогічного дослідження. Х.: ФОП Панов А. М., 2017. 237 с. 8. Шпортко О.В., Шпортко Л.В. Розробка баз даних в Субд Microsoft Access 2010/2013. Практикум / Практикум з Ms Access 2010 / Практикум з Ms Access 2013 (укр.) Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів Навч. пос. Рівне: О. Зень, 2016. 184 с.

Допоміжна

1. Гордієнко І. В. Інформаційні системи і технології в менеджменті: навч.- метод. посіб. для самост. вивч. дисц. 2-ге вид., переробл. і доповн. – К.: КНЕУ, 2003. 259 с. 2. Сучасні інформаційні системи і технології: навч. метод. посіб. для самост. роботи та практ. занять з навч. дисципліни /уклад.: В. Г. Іванов, С. М. Іванов, В. В. Карасюк та ін. – Х.: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2014. – 151 с. 3. Степанова Я.М. Рассамакін В.Я. Сучасні методи і засоби передачі даних : підручник Київ : Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2006. 252 с . 4. Козловський Ю. М. Методика науково-педагогічного дослідження: навч. посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 192 с. 5. Ярошук Лілія Основи наукових досліджень: навч. посіб. 2-ге вид., оновл. Saarbrücken–Riga:LAP LAMBERT Academic Publishing, 2019. 162 с.

Інформаційні ресурси

1. Google Scholar або Google Академія: пошукова система і некомерційна бібліометрична база даних, що індексує наукові публікації та наводить дані про їх цитування. URL: <https://scholar.google.com.ua/2> . 2. База даних Національної бібліотеки України імені Вернадського- URL:: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua/> 3. Загально- і конкретно-наукова методологія педагогіки [Електронний ресурс]. URL:

	<p>http://pidruchniki.com/17390919/pedagogika/pedagogichni_tsinnosti 4. Законодавство України. URL: http://www.rada.kiev.ua; http://www.nau.kiev.ua; http://www.ukrpravo.kiev.com; http://www.liga.kiev.ua. 5. Логіка і методика науково-педагогічних досліджень. URL: http://pidruchniki.com/1082030235381/pedagogika/logika_metodika_naukovo-pedagogichnih_doslidzhen#741 6. Методологія і методи педагогічних досліджень. URL: http://pidruchniki.com/19120621/pedagogika/metodologiya_metodi_pedagogichnih_doslidzhen 7. Методологія педагогічного дослідження. URL: http://studentam.net.ua/content/view/3523/97/ 8. Методологія, методи, логіка наукових досліджень. URL: http://pidruchniki.com/1056112760990/dokumentoznavstvo/metodologiya_a_metodi_logika_naukovih_doslidzhen#172 9. Науменко О. М. Методика організації наукових досліджень в умовах запровадження комп'ютерно орієнтованих засобів навчання : методичні рекомендації // Інформаційні технології і засоби навчання. 2010. №6 (20). URL: http://www.nbu.gov.ua/e-journals/ITZN/em20/content/10nomsof.htm 10. Роїк М.В, Присяжнюк О.І., Денисюк В.О. Огляд програмних засобів статистичного аналізу даних - URL: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5676</p>
Теми	<p>Програма навчальної дисципліни містить такі теми: Тема 1. Наука й наукові дослідження в сучасному світі. Тема 2. Засоби та методи наукового дослідження Тема 3. Наукова проблема як основа задуму дослідження Тема 4. Нормативно-правові основи використання інформаційних технологій. Тема 5. Формування інформаційної культури, академічна доброчесність у дослідницькій діяльності. Тема 6. Інформаційні системи і бази даних у науковій діяльності Тема 7. Інформаційні технології для обробки та публікації результатів наукових досліджень. Тема 8. Комп'ютерна графіка у науково - дослідницькій діяльності. Тема 9. Мережеві інформаційні технології в наукових дослідженнях</p>
Методичні поради для викладачів «Як навчати?»	<p><i>Методи навчання за джерелом передачі і сприймання інформації:</i> словесні, наочні, практичні. <i>Методи навчання за характером логіки пізнання:</i> аналітичний, індуктивний, дедуктивний, традуктивний. <i>Методи навчання за рівнем самостійності розумової діяльності:</i> проблемний, частково-пошуковий, дослідницький. <i>Методи активні:</i> диспут, дискусія, мозкова атака, аналіз конкретних педагогічних ситуацій, рольові та ділові ігри, навчальні проекти, кейси, творчі завдання.</p>
Методичні	<p><i>Види роботи здобувачів</i> (презентації результатів виконаних завдань);</p>

<p>поради для здобувачів «Як навчатися?»</p>	<p>анотації, рецензії;; доповіді; тези; плани-проспекти дисертацій, програми педагогічних експериментів).</p>
<p>Оцінювання</p>	<p><i>Види, методи та форми контролю.</i> <u>Види:</u> поточний контроль, підсумковий контроль, семестровий контроль (залік). <u>Методи:</u> перевірка самостійної роботи, усне опитування. <u>Форми:</u> індивідуальна та фронтальна перевірка</p> <p>Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни «Сучасні технології дослідження» здійснюється під час проведення навчальних занять (лекції, практичні заняття) та самостійної роботи.</p> <p>Оцінювання під час проведення лекційних, практичних занять є складовою поточного контролю, який має на меті перевірку знань студентів з окремих тем та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи.</p> <p>Об'єктами поточного контролю є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - усна відповідь та виконання практичних завдань на занятті – 2 балів. <p><i>Відповідь на практичному занятті оцінюється за наступними критеріями:</i></p> <p>2 бали – здобувач у повному обсязі опрацював програмний матеріал, основну і додаткову літературу, має глибокі й міцні знання, упевнено оперує набутими знаннями у вирішенні завдань, робить аргументовані висновки, може вільно висловлювати власні судження і переконувати інших, здатний презентувати власне розуміння питання.</p> <p>1бал. – здобувач вищої освіти загалом самостійно відтворює програмний матеріал, може дати стисло характеристику питання, але у викладеному матеріалі є істотні прогалини, є певні неточності як у відтворенні матеріалу, так і у висновках, аргументація низька, використання набутих знань у вирішенні завдань на низькому рівні.</p> <p><i>Індивідуальна робота</i> здобувачі оцінюється 24 б.</p> <p><i>Самостійна робота</i> здобувачів вищої освіти оцінюється у 46 б.</p> <p>Умовою складання заліку є накопичення здобувачем протягом навчального семестру не менше 60 балів. Максимальна кількість балів – 100.</p> <p style="text-align: center;"><i>Розподіл балів із дисципліни</i></p>

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю

Тема	Практичні заняття		Індивідуальна робота		Самостійна робота	
	Денна форма	Заочна форма	Денна форма	Заочна форма	Денна форма	Заочна форма
Т 1	2	2	2	2	-	4
Т 2	2	2	2	2	-	4
Т 3	2	2	2	2	-	4
Т 4	2	2	2	2	-	4
Т 5	2	2	3	2	-	4
Т 6	6	6	4	4	-	9
Т 7	4	4	3	3	-	9
Т 8	4	4	3	3	-	4
Т 9	6	6	3	3	-	4
Ра- зом	30	30	24	24	46	46

Політика щодо дедлайнів та перескладань, академічної доброчесності, відвідування: перездача та повторне вивчення дисципліни здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ДДПУ (<http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/025.pdf>)

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни. Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на заняттях з будь-якої причини, він відпрацьовує навчальні питання та завдання в часи самостійної підготовки та у встановлені викладачем терміни обов'язково звітує про опанування навчального матеріалу.

Дотримання академічної доброчесності.

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками передбачає:

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

	<p>Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей); - посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; - дотримання норм законодавства про авторське право; - надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності. <p>За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу закладу вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності.</p> <p>Нормативно-правове забезпечення: Положення про академічну доброчесність педагогічних, науково-педагогічних працівників та здобувачів у "ДДПУ" http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/012.pdf</p>
<p>Переваги вивчення навчальної дисципліни «Бонус вивчення»</p>	<p>Переваги вивчення навчальної дисципліни:</p> <p>Вивчення дисципліни дає можливість:</p> <ul style="list-style-type: none"> - формувати здатності до проведення наукових досліджень із застосуванням новітніх методів наукового пошуку, використання загальнонаукових знань при застосуванні методів наукових досліджень - сприяти здатності застосовувати сучасні інформаційні технології у науковій діяльності, зокрема здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, застосування баз даних та інших електронних ресурсів, спеціалізованого програмного забезпечення у науковій діяльності - здійснювати кількісно-якісне інтерпретування здобутих результатів; - сприяти визначенню шляхів безперервного професійного саморозвитку та самовдосконалення.

Фатальчук С.Д.
кад. пед. наук, доцент.

підпис